

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

Constitution Drafting Commission (CDC)

ฉบับที่ ๑๒๐ วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

นายนครชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยนางสมิทธา เหล็กพรหม รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ และ นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) แถลงรายงานความคืบหน้าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ถึงรายละเอียด ที่มา หลักการคำนวณวิธีคิดค่าเฉลี่ยคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) บัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคพึงมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ พร้อมด้วยตัวอย่างวิธีการคำนวณฯ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ) ทั้งนี้ ได้เปิดโอกาสให้สื่อมวลชนซักถามในประเด็นต่างๆด้วย

จัดทำและเผยแพร่โดย
ทีมโฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ข้อมูล ณ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖
สามารถดาวน์โหลดเอกสารการแถลงข่าวได้ที่เว็บไซต์คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<http://www.parliament.go.th>

หลักเกณฑ์การคิดคำนวณ
กรณี กกต.ประกาศผลการเลือกตั้งครบ ๓๕๐ เขต

๑. นำคะแนนเฉพาะของพรรคที่ส่งแบบบัญชีรายชื่อเท่านั้นมาใช้ในการคำนวณ
๒. นำผลรวมคะแนนของทุกพรรคการเมือง หาด้วย ๕๐๐ เพื่อให้ได้ค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน
๓. นำค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน ไปหารคะแนนของพรรคการเมือง (แต่ละพรรค) จำนวนที่ได้คือ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ (หาให้ครบจำนวน ๕๐๐)
๔. เปรียบเทียบจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่พรรคได้ กับ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ของแต่ละพรรค

๔.๑ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตน้อยกว่า จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ ก็ให้จัดสรร ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อเพิ่มให้ตามจำนวนที่ยังขาดอยู่ (จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ - จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต)

๔.๒ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่าหรือเท่ากับ จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ ไม่ต้องจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้พรรคนั้น

๕. หากเกิดกรณีพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่า จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ จะทำให้ผลรวมของ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อเกินจำนวน ให้ปรับจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้เท่ากับ ๓๕๐ โดยวิธีการ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวน ส.ส.บัญชีที่พรรคจะได้รับ} \times ๑๕๐}{๑๕๐ + \text{จำนวนที่เกิน}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้ คือ จำนวน ส.ส.บัญชีที่แต่ละพรรคจะได้รับ

หลักเกณฑ์การคิดคำนวณ

กรณี กกต.ประกาศผลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ (ไม่ครบ ๓๕๐ เขต)

๑. เมื่อทราบจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่จะประกาศผลแล้ว (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕)

๒. หาจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อที่จะประกาศผล โดยวิธีการ ดังนี้

๒.๑ นำร้อยละที่ประกาศผลของจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ไปหาจำนวนจำนวน ส.ส. ที่จะประกาศผลทั้งหมด จำนวนที่ได้จะเป็นจำนวน ส.ส. ที่จะประกาศผล (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕)

๒.๒ นำจำนวนตามข้อ ๒.๑ - จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่ประกาศผลการเลือกตั้งจำนวนที่ได้จะเป็นจำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อที่จะประกาศผล

๓. นำคะแนนเฉพาะของพรรคที่ส่งแบบบัญชีรายชื่อเท่านั้นมาใช้ในการคำนวณ

๔. นำผลรวมคะแนนของทุกพรรคการเมือง ทหารด้วยจำนวน ส.ส.ทั้งหมดที่ประกาศผล เพื่อให้ได้ค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน

๕. นำค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน ไปหารคะแนนของพรรคการเมือง (แต่ละพรรค) จำนวนที่ได้คือ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ (หาให้ครบจำนวนที่ประกาศผลการเลือกตั้ง)

๖. เปรียบเทียบจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่พรรคได้ กับ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ของแต่ละพรรค

๖.๑ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตน้อยกว่า จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ ก็ให้จัดสรร ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อเพิ่มให้ตามจำนวนที่ยังขาดอยู่ (จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ - จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต)

๖.๒ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่าหรือเท่ากับ จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ ไม่ต้องจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้พรรคนั้น

๗. หากเกิดกรณีพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่า จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ จะทำให้ผลรวมของ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อเกินจำนวน ให้ปรับจำนวนให้ เท่ากับจำนวน ส.ส.บัญชีร้อยละ ๙๕ ของ ๑๕๐ โดยวิธีการ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวน ส.ส.บัญชีที่พรรคจะได้รับ} \times \text{จำนวน ส.ส.แบบบัญชีที่จะประกาศผล}}{\text{จำนวน ส.ส.แบบบัญชีที่จะประกาศผล} + \text{จำนวนที่เกิน}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้ คือ จำนวน ส.ส.บัญชีที่แต่ละพรรคจะได้รับ

ตัวอย่าง ตารางการคำนวณจำนวน ส.ส. ตาม ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ.

กรณีที่ประกาศผลได้ครบทุกเขตเลือกตั้ง (350 เขต) และที่นั่งเกินจำนวน

แบบที่ 2 กรณีมีที่นั่งเกินจำนวน																		
หมายเลข	พรรค	คอลัมน์ 1		คอลัมน์ 2					คอลัมน์ 3		คอลัมน์ 4					คอลัมน์ 5		คอลัมน์ 6
		คะแนนรวม ทั่วประเทศ	จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคพึงมี (500 คน)	จำนวน ส.ส. แบ่งเขต ที่พรรคได้รับ (350 คน)	จำนวน ส.ส. บัญชีที่จะได้รับ				เกิน	ปรับลด	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง	รวม	จำนวน ส.ส. รวมทั้งหมด	ค่าเฉลี่ยคะแนนของพรรค ต่อ ส.ส. 1 คน		
					จำนวนที่จะพึงมี	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง									ผลรวม	
1	ก	(1) 13,132,563	(2) 222.0504	222	0.0504		222	187	35	34.7682	34	0.7682	1	35	222	59,155.6892		
2	ข	1,235,236	20.8858	20	0.8858	1	21	5	16	15.8940	15	0.8940	1	16	21	58,820.7619		
3	ค	246,879	4.1743	4	0.1743		4	5	0	0.0000	0	0.0000		0	5	49,375.8000		
4	ง	26,229	0.4435	0	0.4435	1	1		1	0.9934	0	0.9934	1	1	1	26,229.0000		
5	จ	9,462,498	159.9956	159	0.9956	1	160	109	51	50.6623	50	0.6623		50	159	59,512.5660		
6	ฉ	134,008	2.2659	2	0.2659		2		2	1.9868	1	0.9868	1	2	2	67,004.0000		
7	ช	114,625	1.9381	1	0.9381	1	2		2	1.9868	1	0.9868	1	2	2	57,312.5000		
8	ซ	3,354,066	56.7118	56	0.7118	1	57	29	28	27.8146	27	0.8146	1	28	57	58,843.2632		
9	ญ	12,653	0.2139	0	0.2139		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000		
10	ด	13,959	0.2360	0	0.2360		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000		
11	ต	1,406,593	23.7832	23	0.7832	1	24	13	11	10.9272	10	0.9272	1	11	24	58,608.0417		
12	ถ	369,526	6.2481	6	0.2481		6	2	4	3.9735	3	0.9735	1	4	6	61,587.6667		
13	ท	19,910	0.3366	0	0.3366		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000		
14	ธ	30,507	0.5158	0	0.5158	1	1		1	0.9934	0	0.9934	1	1	1	30,507.0000		
15	น	11,874	0.2008	0	0.2008		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000		
รวม		29,577,226	500.0000	493		7	500	350	151		141		9	150	500			
คะแนนเฉลี่ย ส.ส. 1 คน		59,142.2520							(3)	(7)				(5)		(6)		

ตัวอย่าง ตารางการคำนวณจำนวน ส.ส. ตาม ร่าง พ.ร.ป. ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ.
กรณี que ประกาศผลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 (333 เขต) และมีที่นั่งเกินจำนวน

แบบที่ 4 กรณีที่นั่งเกินจำนวน																			
หมายเลข	พรรค	คอลัมน์ 1	คอลัมน์ 2					คอลัมน์ 3	คอลัมน์ 4					คอลัมน์ 5	คอลัมน์ 6				
		คะแนนรวมทั้งประเทศ	จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคพึงมี (500 คน)					จำนวน ส.ส. แบ่งเขต ที่พรรคได้รับ (350 คน)	จำนวน ส.ส. บัญชีที่จะได้รับ					จำนวน ส.ส. รวมทั้งหมด	ค่าเฉลี่ยคะแนนของพรรค ต่อ ส.ส. 1 คน				
			จำนวนที่จะพึงมี	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง	ผลรวม		เกิน	ปรับลด	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง			รวม			
1	ก.	(1) 12,168,900	(2) 205.7691	205	0.7691	1	206	170	36	35.7483	35	0.7483	1	36	206	59,072.3301			
2	ข	1,162,310	19.6540	19	0.6540	1	20	(4) 6	14	13.9021	13	0.9021	1	14	20	58,115.5000			
3	ค	246,879	4.1746	4	0.1746		4	5	0	0.0000	0	0.0000		0	5	49,375.8000			
4	ง	26,099	0.4413	0	0.4413		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000			
5	จ	9,333,977	157.8322	157	0.8322	1	158	109	49	48.6573	48	0.6573		48	157	59,452.0828			
6	ฉ	127,981	2.1641	2	0.1641		2		2	1.9860	1	0.9860	1	2	2	63,990.5000			
7	ช	33,671	0.5694	0	0.5694	1	1		1	0.9930	0	0.9930	1	1	1	33,671.0000			
8	ซ	3,189,754	53.9369	53	0.9369	1	54	28	26	25.8182	25	0.8182	1	26	54	59,069.5185			
9	ญ	11,878	0.2009	0	0.2009		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000			
10	ด	13,959	0.2360	0	0.2360		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000			
11	ต	1,358,765	22.9759	22	0.9759	1	23	13	10	9.9301	9	0.9301	1	10	23	59,076.7391			
12	ถ	355,308	6.0081	6	0.0081		6	2	4	3.9720	3	0.9720	1	4	6	59,218.0000			
13	ท	19,910	0.3367	0	0.3367		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000			
14	ธ	29,748	0.5030	0	0.5030	1	1		1	0.9930	0	0.9930	1	1	1	29,748.0000			
15	น	11,709	0.1980	0	0.1980		0		0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000			
รวม		28,090,848	475.0000	468		7	475	333	143		134		8	142	475				
คะแนนเฉลี่ย ส.ส. 1 คน		59,138.6274														(3)	(7)	(5)	(6)

วิธีการหาจำนวน ส.ส. ที่ประกาศทั้งหมด (คำนวณหาจากอัตราส่วน ส.ส.เขต ที่ประกาศ กับ ส.ส. เขต ทั้งหมด)

	A	B	C	D	E
ลำดับ	จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต	ร้อยละที่ประกาศแบ่งเขต (A ทหาร 350)	จำนวน ส.ส.ทั้งหมด ที่จะประกาศ (B คูณ 500)	จำนวน ส.ส.ทั้งหมด ที่จะประกาศ (ปรับ เป็นจำนวนเต็ม)	จำนวน ส.ส.แบบ บข. ที่จะประกาศ (D- A)
1	333	0.951428571	475.7143	475	142
2	334	0.954285714	477.1429	477	143
3	335	0.957142857	478.5714	478	143
4	336	0.96	480	480	144
5	337	0.962857143	481.4286	481	144
6	338	0.965714286	482.8571	482	144
7	339	0.968571429	484.2857	484	145
8	340	0.971428571	485.7143	485	145
9	341	0.974285714	487.1429	487	146
10	342	0.977142857	488.5714	488	146
11	343	0.98	490	490	147
12	344	0.982857143	491.4286	491	147
13	345	0.985714286	492.8571	492	147
14	346	0.988571429	494.2857	494	148
15	347	0.991428571	495.7143	495	148
16	348	0.994285714	497.1429	497	149
17	349	0.997142857	498.5714	498	149
18	350	1	500	500	150